אלא הכי קאמר אי משכחנא דהוי נזיר אגלחיה הכא נמי הכי קאמר ליה אי משכחת דמיגרשה קדיש לי אמרי לא משוי איניש שליח אלא במילתא דמצי עביד השתא במילתא דלא מצי עביד ליה השתא לא משוי (א) ולא ת"ש א) א האומר לאפוטרופוס שלו כל נדרים שתדור אשתי מכאן עד שאבוא ממקום פלוני הפר לה והפר לה יכול יהו מופרין ת"ל 1 אישה יקימנו ואישה יפירנו דברי ר' יאשיה ור' יונתן אומר מצינו בכל מקום ב ששלוחו של אדם כמותו טעמא דאמר רחמנא אישה יקימנו ואישה יפירנו הא לאו הכי אפוטרופוס מיפר ואילו גבי דידיה ג תניא ב האומר לאשתו כל נדרים שתדורי מכאן ועד שאבא ממקום פלוני יהו קיימין לא אמר כלום הרי הן מופרין ר"א אומר מופר וחכ"א ג אינו מופר קס"ד כי אמר רבי יאשיה אליבא דרבנן דאמרי לא מצי מיפר ואי לאו דאמר רחמנא אישה יקימנו ואישה יפירנו אפוטרופוס הוה מיפר ודלמא אליבא דרבי אליעזר דאמר מצי מיפר אי הכי למה לי לשוויי שליח ליפר לה איהו קסבר דלמא משתלינא או רתחנא או מיטרידנא: **מתני'** ד הרי עלי לגלח חצי נזיר ושמע חבירו ואמר ואני עלי לגלח חצי נזיר זה מגלח נזיר שלם וזה מגלח נזיר שלם דברי רבי מאיר וחכמים אומרים ו זה מגלח חצי נזיר וזה מגלח חצי נזיר: **גמ'** אמר רבא ה הכל מודים כל היכא דאמר חצי קרבנות נזיר עלי חצי קרבן מייתי קרבנות חצי נזיר עלי כוליה קרבן בעי איתויי מאי טעמא דהא לא אשכחן נזירות לפלגא וכי פליגי בלישנא דמתני' פליגי ר"מ סבר כיון דאמר הרי עלי איחייב אכוליה קרבן נזירות וכי קאמר חצי נזירות לאו כל כמיניה ורבנן סברי ט נדר ופתח עמו הוא: **מתני'** י הריני נזיר לכשיהיה לי בן ונולד לו בן הרי זה נזיר נולד לו בת טומטום ואנדרוגינוס אינו נזיר אם אמר י כשיהיה לי ולד אפילו נולד לו בת טומטום ואנדרוגינוס הרי זה נזיר

הפילה

טעמא דכתב רחמנא אישה יפירנו. ניחא ליה לאותובי גם לר' יאשיה דמדר' יונתן מצי לאותובי [בהדיא]: הרי הן קיימין לא אמר כלום. דהקמה בטעות הוא דשמא [תדור] בדבר שא"א ליה להקים: **ליפר** לה הוא. פירוש כשילא מגיתו: **דלמא** מישתלינא. לשון שגגה או מיטרידנא מן הדרך ולכך רוצה למנות אפוטרופוס ואותו אפוטרופוס יהיה מיושב בדעתו וא"ת ואכתי ליפר לה איהו מעכשיו שהרי הוא זוכר עתה ומיושב בדעתו וי"ל דאינו רוצה לומר שיהא מופר אלא נדרים שתדור מכי יסע ואילך אבל לא נדרים שלפני נסיעתו שזה קלת קשה1 אבל קשה דלימא לה השתא כל נדרים שתדורי מכשאסע עד שאשוב יהו מופרין ב] וי"ל דמתוך כך תפול קטטה ביניהם שזה קשה לה לעולם ובנדרים מיבעיא לן אי בעלה מצי מיפר בלא שמיעת קול וגם הפרה דשליח [אינה] מועלת עד דשמע הבעל הנדר דהכי מוקי לה התם (דף עב:) ולפי' זה נפרש ליפר לה איהו פירוש כשיסע יפר לה בעלה ותועיל ההפרה לכשיבא הבעל וישמע הנדר דאם ימתין להפר עד שישוב וישמע שמא יהיה טרוד לכשישמע וישתוק מלהפר ולכך פריך ליפר לה מהשתא ותועיל ההפרה כשישמע ובשלמא אי סבר כרבנן ניחא [דלא] מצי מיפר ומשני דלמא טרידנא כשירצה ליסע כדפרישית ע"כ הגה"ה: **ושמע** חבירו ואמר ואני. בכדי נקט דהא בראשון נמי פליגי: **אמר** רבא הכל מודים באומר חצי קרבנות נזיר עלי חצי קרבן מייתי. כיון שתלה החצי בקרבן שאמר חצי קרבנות ודאי פלגא דקרבן ג] שיחד2 [תיבת] חצי מתיבת נזיר: קרבנות חצי נזיר עלי קרבן שלם בעי ליה לאתויי: **מאי**3 טעמא דלא אשכחן נזירות לפלגא. דכיון דסמך תיבת חצי אצל ד] נזיר (מתיבת) משמע מדיבורו דחצי אנזירות קאי ואין חייב4 שום חצי נזיר בעולם: **כי** פליגי בלישנא דמתני'. ה] [באומר]5 הריני נזיר וכיון דאמר הרי עלי לגלח מיחייב בכוליה קרבן לר"מ דתפוס לשון ראשון וכי אמר חצי נזיר לא כל כמיניה והוי כאומר קרבנות חצי נזיר עלי דמייתי קרבן שלם וקשה אמאי קאמר האי לישנא כיון דאמר עלי איחייב [בכוליה] לימא להדיא דדמי ו] [כאומר] קרבנות חצי נזירות ורבנן סברי נדרו ופתחו דהוי כאומר חצי קרבנות נזיר עלי וי"ל דהא דאמר רבא קרבנות חצי נזיר עלי דכולה בעי איתויי משום דחצי קאי אנזיר אבל6 משמע להו במתני' דלישנא דחצי קאי אעלי וכמי שאמר חצי קרבנות נזיר עלי: **הריני** נזיר כשיהיה לי בן. פירוש הודאה ושבח להקב"ה שחנני וזיכני ונולד לי בן ז) הריני נזיר בגמרא פריך פשיטא: **בת** טומטום ואנדרוגינוס אינו נזיר. דזה לא מחשיבו אהא נמי פריך בגמ' פשיטא אבל אמר בלשון זה כשאראה לי ולד אפי'7 טומטום ואנדרוגינוס הרי זה נזיר אהא נמי פריך בגמרא פשיטא: ח) **הפילה** אשתו. ולא ידעינן אי נפל הוא או בן קיימא הוא וכלו לו חדשיו או שמת במעי אמו אינו נזיר ובגמ' מוקי לה כר' יהודה דסבר לא מחית איניש נפשיה לספיקא ז] וספק נזיר הוי דלמא בן קיימא מה שהפילה הלכך טוב להתנות ולומר אם בן קיימא הריני נזיר חובה מדבורי הראשון ואם אינו בר קיימא כגון דלא כלו לו חדשיו ולא היה בדיבורי הראשון כלום הריני נזיר נדבה כלומר מעתה הריני מקבל עלי נזירות [ומונה] נזירות ומביא קרבנותיו ומותר ביין ומגלח שאם לא התנה כן כל ימיו היה מקולקל לר"ש דמספיקא לא מצי לגלח ויאסר כל ימיו ביין ובתגלחת ובטומאה ור"ש לא פליג אהא דנולד לו בן8 טומטום וכו' דליכא לספוקי דכשאמר כשיהיה לי בן ודאי לא היה דעתו אלא לבן ודאי ולא לטומטום ולא פליג ר"ש אלא היכא דהפילה בן זכר דמספקא ליה דשמא הוה בן קיימא והוי בן גמור והוא הדין דמילתיה דר"ש קאי ארישא היכא דאמר הריני נזיר כשיהיה לי בן והפילה כו':

חזרה

הכי קאמר אי משכחנא כו': דמצי עבד ליה איהו גופיה השתא. כגון באיתתא דשריא ליה לאפוקי היכא דבההיא שעתא לא משתריא ליה: (**הפר לה והיפר לה.** שלוחו של אדם כמותו): **שתדורי מכאן עד שאבא כו'.** קס"ד דכי א"ר יאשיה אין אפוטרופוס מיפר אליבא דרבנן דאמרי גבי דידיה דבעל דאיהו נמי לא מצי מיפר: **ואי לאו דאמר רחמנא ואישה יפירנו אפוטרופוס הוה מיפר.** ואע"ג דבעל לא מצי מיפר השתא. אלמא במילתא דלא מצי איניש למיעבד השתא משוי ליה שליח א]: **אי הכי.** דמצי מיפר למה ליה לשווי שליח ליפר לה בעל לאלתר: **סבר.** האי בעל לא נריכא להפר לה אלא בשעה שאלא לדרך דלמא בההוא שעתא מישתלינא או מטרדינא או רתחנא הלכך קאמר לאפוטרופוס דליעבד איהו: **מתני' הרי עלי לגלח חצי נזיר.** דאמר הרי עלי להביא חצי קרבנותיו של גילוח נזיר אחד: **זה מגלח נזיר שלם וזה מגלח נזיר שלם.** שלא מצינו ב] נזיר לחלאין ג] ולא קרבן לחלאין. והוא סבר אין אדם מוציא דבריו לבטלה: **וחכ"א.** ד] יביאו שניהן קרבנותיו של נזיר אחד ויהיו פטורין שהרי לא ה] נזרו כל אחד אלא חצי נזיר: (ב) **גמ' אמר רבא** ה"ג **הכל מודים כל היכא דאמר חצי קרבנות נזיר עלי וכו' כוליה קרבן בעי לאיתויי מ"ט דהא לא אשכחן נזירות לפלגא כי פליגי בלישנא דמתני' היכא דאמר הרי עלי לגלח דר"מ סבר כיון דאמר הרי עלי לגלח איחייב אכוליה קרבן דנזיר והאי דהדר אמר חצי נזיר לאו כל כמיניה ורבנן סברי כל כה"ג נדר ופתחו עמו הוא ובין שניהם מביאין קרבן דנדר אחד הוא.** ואיכא ספרים דלא כתיב בהו הך אמר רבא אלא הכי כתיב בהו קרבן בעי איתויי כלומר נזיר מיהא לא מיפטר בקרבנותיהן דהנך הואיל דכל חד וחד קיבל עילוייה פלגא דנזירות ותו לא ו] אשכחן נזירות לפלגא והאי דקא ז] מייתי ליה איניהו לייתי ליה משום נדבה כי פליגי בלישנא דמתני' כגון דאמר הרי עלי לגלח ולא אמר בסתם חצי נזירות עלי דר"מ סובר כיון דאמר הרי עלי לגלח ח] אכוליה קרבן נזירות ומיפטר ביה נזיר בהאי קרבן נזירות והאי דהדר אמר חצי נזירות מיהדר הוא דקא בעי ולאו כל כמיניה ורבנן סברי נדר ופתחו עמו הוא א] ולא מיפטר נזיר בקרבנותיו דהאיך ט] ושניהם מיהא קרבן אחד בעי איתויי. [ל"א] אילו אמר אחד בלבד הרי עלי לגלח חצי נזיר אפילו רבנן מודו דקרבן שלם בעי איתויי מ"ט דהא לא אשכחן נזירות לפלגא כי פליגי י] אלישנא דמתני' דאיכא תרי דבין שניהם מביאין קרבן שלם ר"מ סבר כי אמר הרי עלי מיחייב אכוליה קרבן וכי הדר אמר חצי נזיר לאו כל כמיניה דתפוס לשון ראשון הלכך זה מגלח נזיר שלם וזה מגלח נזיר שלם ורבנן סברי כיון דתרי אינון לא הוי קרבן לחלאין והוי נדר ופתחו עמו דכי אמר לגלח חצי נזיר כ] פירוש עלי דלאמר לכתחלה הלכך זה מגלח חצי נזיר וזה מגלח חצי נזיר דכיון דבין שניהם מביאין קרבן שלם לא הוי קרבן לחלאין ל]: **מתני' נולד לו בת או טומטום ואנדרוגינוס הרי זה נזיר.** דולד מיהא מיקרי:

הפילה

עין משפט נר מצוה

טו א מיי' פי"ג מהלכות נדרים הלכה ט סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד סימן רלד סעיף ל:
טז ב ג מיי' שם טור ש"ע שם סעיף כח:
יז ד מיי' פ"ח מהלכות נזירות הלכה כ:
יח ה מיי' שם הלכה יח:
יט ו מיי' שם פ"א הלכה יז:

נוסחת הריב"ן

א] בכ"י כתוב כאן בזה"ל גליון מצינו בכל מקום ששלוחו של אדם כמותו שנאמר ושחטו אותו כל עדת ישראל וכי כל הקהל שוחטין אותו אלא מכאן ששלוחו של אדם כמותו אף בהפרה נמי יהא שלוחו של אדם כמותו דמצי מיפר ואפי' לרבי יאשיה טעמא דאמר רחמנא כו': דלמא היכא דאמרת השתא דאי לאו דכתיב אישה יפירנו הוי אמר ר' יאשי' דאפוטרופוס מיפר דלמא אליבא דר' אליעזר קאמר דבעל מצי מיפר מהשתא ומשום דבעל מיפר מהשתא מצי נמי לשוייה שליח הס"ד ואח"כ מה"ד מתני' זה מגלח כו': ב] שלא מצינו שיהא אדם נזיר: ג] ולא קרבן לחלאין ליתא בכ"י: ד] יבואו שניהם ויביאו קרבנותיו של נזיר אחר ויהיו: ה] נדרו: ו] ואנן לא אשכחן: ז] מייתו ליה איניהו לייתו: ח] מחייב אכוליה: ט] דהיאך ושניהם מפי המורה ל"א קרבן בעי אתויי אילו אמר אחד בלבד הרי עלי כו': י] בלישנא דמתני' כו' דר"מ סבר: כ] פרש: ל] בכ"י כתוב כאן בזה"ל גליון ואי לא הוי חד דאמר עלי לגלח חצי נזיר ילך לנזיר אחר ויביא בעבורו חצי קרבנותיו ויהא קרבן שלם בין שניהם ואי קשיא הא אמרינן לעיל היכא דאמר הריני נזיר מן הגרוגרות דאמרי בית הלל נדר ופתחו עמו הוא ופטור מכולן והכי אמרי רבנן נדר ופתחו עמו חייב להביא חצי קרבן תריץ התם להכי פטור משום דפתח הוא במידי דלא שייך בנזיר כגון גרוגרות דלא שייכי בנזירות אבל הכא דשייך הפתח בנזיר כגון הכא מודו כולהו דחייב מפי רבי:

מוסף רש"י

האומר לאפוטרופוס. היה הולך למדינת הים ומינה אפוטרופא על נכסיו לזון אשתו ובניו (ב"מ צו.). **ואישה יפרנו.** ולא שליח (נדרים עב:). **יהו קיימין לא אמר כלום.** דעדיין לא בא הנדר לעולם והיאך יכול לקיימו (נדרים עב:) דנדרים שלא באו לעולם אינו יכול לקיים (שם עה.). **נדר ופתח עמו הוא.** עם הנדר פתח בחרטה (מנחות פא: מכת"י) עם נדר אמר פתח שמתחרט בו (שם קג.).

פי' הרא"ש

במה דלא קיים קמיה **אלא מאי קאמר אי משכחנא דהוי נזיר מגלחנא ליה** אפילו אם ידור אחר קבלת נדרו דמסיק איניש (שפירש) אדעתיה במאי דלא קיים קמיה א) **השתא במילתיה דלא מצי עביד לא משוי שליח** ולעולם מסיק איניש אנפשיה. במאי דלא קיים קמיה ואפ"ה לא הוי שלוחו אפי' אם פירש לו בפירוש דכל מילתא דלא מצי איהו למעבד השתא שאם היה אומר לה הרי את מקודשת לי לאחר שיגרשך בעליך לא הויא מקודשת דאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם הלכך אי אמר נמי לשלוחו קדשנה לי לאחר שתתגרש לא הוי שלוחו: **ת"ל אישה יקימנו ואישה יפירנו** מיתורא דקרא דריש דלא מצי משוי שליח טעמא דאמר רחמנא אישה יקימנו ואישה יפירנו [הא] לאו הכי וכו' הוה מצי לאקשויי ממלתיה דרבי יונתן אלא דניחא ליה לאקשויי מתרווייהו: **יהון קיימין לא אמר כלום** דאנן סהדי דלא אמר בלבו לקיים לה כל נדריה דשמא תדור דבר שהוא גנאי לו וקשה בעיניה אם יתקיים: **הרי הם מופרים. ר' אלעזר אומר מופר** דאין אדם חפץ באשה נדרנית וניחא ליה שכל נדריה יהיו מופרים **וחכ"א אינו מופר** מפ' בנדרים טעמייהו משום דכתיב אישה יקימנו ואישה יפירנו כל שאינו בכלל הקמה אינו בכלל הפרה קס"ד דבני הישיבה שרצו להקשות מכאן דכי אמר רבי יאשיה אליבא דרבנן דאמרי לא מצי מיפר דאי אליבא דר' אלעזר אמאי משוי שליח להפר יפיר לה הוא בעצמו אלמא מלתא דלא מצי איהו למעבד משוי שליח ומשני לעולם ר' יאשיה

מסורת הש"ס

א) נדרים עב: [ב"מ צו.], ב) [ברכות לד: וש"נ], ג) נדרים עב: עה., ד) [לעיל יא:], ה) לעיל ט. מנחות פא: קג., ו) נ"א כשאראה, ז) צ"ל הרי זה, ח) שייך לדף יג.,

תורה אור השלם

1. כָּל נֵדֶר וְכָל שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ: במדבר ל יד

הגהות הב"ח

(א) גמ' השתא לא משוי שליח ולא: (ב) רש"י ד"ה וחכמים וכו' נזיר הס"ד ואח"כ מ"ה ה"ג אמר רבא הכל מודים וכו' פלגא דנזירות ולא אשכחן וכו' הרי עלי לגלח איחייב אכוליה קרבן וכו' בעי אתויי לישנא אחרינא קרבן בעי איתויי אילו אמר אחד בלבד וכו' לכתחלה הוא הלכך וכו' לחלאין הס"ד ואח"כ מ"ה אפילו נולד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה אמר רבא וכו' ולא מיפטר נזיר בקרבנותיו דהאיך ושניהם נ"ב עיין אורח מישור: ב] תוס' ד"ה דלמא וכו' וי"ל דמתוך כך תפול קטטה ביניהם שזה וכו' נ"ב עיין א"מ: ג] ד"ה אמר רבא וכו' ודאי פלגא דקרבן שיחד תיבת חצי מתיבת נזיר וכו'. מן תיבת שיחד עד נזיר נמחק ונ"ב שיחד חייב מצי מחייב בנדר כצ"ל א"מ: ד] ד"ה מאי טעמא וכו' דכיון דסמך תיבת חצי אצל נזיר מתיבת וכו' תיבות נזיר מתיבת נמחקו ונ"ב אצל תיבת נזיר משמע מדיבורו דחצי כצ"ל: ה] ד"ה כי פליגי בלישנא דמתני' דהוי כאומר כצ"ל: ו] בא"ד לימא להדיא דדמי לאומר כצ"ל: ז] ד"ה הפילה וכו' לספיקא ור"ש חייש לספיקא כצ"ל א"מ:

הגהות התוספות

1. צ"ל קשה לו. 2. תיבת שיחד נמחק וצ"ל קאמר כיון שהרחיק תיבת כו'. 3. זה אינו דיבור בפנ"ע אלא המשך אחד לדיבור שלפניו. 4. צ"ל חיוב. 5. צ"ל באומר הרי עלי דכיון דאמר הרי עלי כו' ומה שבינתיים נמחק. 6. צ"ל אבל בלישנא דמתניתין משמע להו דחצי כו'. 7. צ"ל אפילו בת. 8. צ"ל בת.

פי' הרא"ש (המשך)

אליבא דר"א והא דקשיא לך אמאי אינו מיפר לה בשעה שמחזיק בדרך דלמא משתילינא או ריתחנא או מטרידנא הלכך ממנה שליח יום או יומיים קודם הליכתו והא ליכא למימר אמאי לא יפיר לה באותה שעה כל נדרים שתידור מאותה שעה עד שישוב מן הדרך לפי שכל זמן שישנו בעיר אינו רוצה שיהו מופרים עד שישמע את נדרה דשמא תדור נדר שהוא חפץ [בו] ומיהו קשה יפיר לה משעת הליכתו עד שישוב כמו שאומר לשליח טרם לכתו להפר לה משיחזיק בדרך עד שישוב וי"ל דלא משוי שליח אלא בשעת הליכתו דלא מסיק אדעתיה קודם לכן ואותה שעה דלמא מטריד ולא יוכל להפר בפניה ואע"ג דמשמע בנדרים שיכול להפר אפילו שלא בפניה מ"מ הוא ירא שמא תעבור על נדרה ואע"פ שהפר לה כיון שלא ידעה יש לה עונש כנתכוון לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה הלכך ניחא ליה טפי שיפר לה השליח בפניה: **היכא דאמר חצי קרבנות נזיר חצי קרבנות בעי אתויי** כיון דאמר חצי קרבנות יפרע לנזיר אחד דמי חצי קרבנותיו אבל אם אמר קרבנות חצי נזיר כיון דלא אשכחן חצי נזיר הוי כאילו קבל עליו קרבנות נזיר שלם. **רבי מאיר סבר כיון דאמר הרי עלי איחייב בכוליה** קרבן נזירותיה דרבי מאיר לטעמיה דאית ליה תפוס לשון ראשון וכי אמר הרי עלי לגלח הוי כאילו אמר תגלחת שלימה של נזיר וכי אמר תו חצי נזיר דמשמע דמגלח קאי אחצי נזיר כלומר חצי קרבנות נזיר עליה לאו כל כמיניה דתפוס לשון ראשון דמשמע תגלחת שלימה אבל אם אמר הרי עלי חצי קרבנות נזירות לא שייך הכא למימר תפוס לשון ראשון דהרי עלי לא כלום קאמר בלא סיום דבריו **ורבנן סברי נדר ופתחו עמו** והוי כאומר חצי קרבנות נזיר עלי והכי קאמר הרי עלי חצי תגלחת נזיר ולא דמי לקרבנות חצי נזיר דקרבנות [כוליה קרבנות.] משמע

א) נראה דצ"ל אלא במילתא דמצי עביד השתא במילתא דל"מ עביד וכו'

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

הפילה אשתו אינו נזיר ר"ש אומר יאמר אם היה בן קיימא הרי אני נזיר חובה ואם לאו הרי אני נזיר נדבה [א]חזרה וילדה ה"ז נזיר ר"ש אומר יאמר אם הראשון בן קיימא הראשון חובה וזו נדבה ואם לאו הראשון נדבה וזו חובה: **גמ'** האי מאי למימרא משום סיפא בת טומטום ואנדרוגינוס אינו נזיר פשיטא מהו דתימא לכשאבנה הוא דקאמר קמ"ל דלא: ואם אמר כשיהיה לי ולד כו': פשיטא מהו דתימא ולד דמיחשב ביני אינשי בעינן קמ"ל: הפילה אשתו אינו נזיר: מאן קתני לה [א]רבי יהודה דברי הוא: ר"ש אומר יאמר אם היה בן קיימא הריני נזיר חובה ואם לאו הריני נזיר נדבה: בעא מיניה רבי אבא מרב הונא הריני נזיר לכשיהיה לי בן והפילה אשתו והפריש קרבן וחזרה וילדה מהו אליבא דמאן אי אליבא דר"ש מאי תיבעי ליה הא [ג]אמר ר"ש ספק נזירות להחמיר ואלא אליבא דרבי יהודה דאמר ספק נזירות להקל מאי קדוש או לא קדוש מאי נ"מ לגיזתו ולעבוד בו [ב]תיקו בעא מיניה בן רחומי מאביי הריני נזיר לכשיהא לי בן ושמע חבירו ואמר [ג]ועלי מהו אדיבוריה משמע או אגופיה משמע [ג]את"ל אגופיה משמע אמר הריני נזיר לכשיהא [ד]לי בן ושמע חבירו ואמר ואני מהו אנפשיה קאמר או דילמא ה"ק רחימנא לך כוותיך [י]את"ל כל באנפיה
כסיפא

הפילה אשתו אינו נזיר. דדילמא האי דהפילה לא הוה בן קיימא שלא כלו לו חדשיו ולא ולד הוי וספק נזירות להקל: **ר' שמעון אומר.** אין דרך זו מוציאתו מידי נזירות: **אלא** (א) **אם היה בן קיימא הריני נזיר חובה ואם לאו הריני נזיר נדבה.** דקסבר ספק נזירות להחמיר: **חזרה וילדה.** לאחר שהפילה: **הרי זה נזיר.** דהשתא מיהא ולד הוא דאית ליה וחיילא עליה נזירות: **ר"ש אומר.** שמא הראשון הוה בן קיימא וחל עליו נזירות והשתא כי ילדה לא חייל נזירות ואם כדבריך יעשה נמצא זה מביא חולין לעזרה אלא יחזור וימנה נזירות שנייה ויאמר אם הראשון שהפילה היה בן קיימא נזירות הראשונה חובה וזו נדבה ואם לא היה בן קיימא נזירות הראשונה נדבה וזו חובה: **גמ' האי מאי למימרא.** דכי נולד לו בן הרי זה נזיר: **מהו דתימא.** האי דקאמר לאו משום בן דוקא והאי דאמר בן לכשאבנה ממנה הוא דמשמע כגון ואבנה גם אנכי ממנה (בראשית ל) וכי נולד בת או טומטום ואנדרוגינוס נמי ליהוי נזיר קמ"ל דלא: **ולד דמיחשב ביני אינשי קאמינא.** דהיינו בן ותו לא קמ"ל דבת וטומטום ואנדרוגינוס נמי איקרו ולד: **ר' יהודה.** דאמר לעיל דספק נזירות להקל כדאמרי' בפ"ק (לעיל ד' ח.) דתניא הריני נזיר ע"מ שיש בכרי זה ק' כור והלך כו' ר' יהודה מתיר דספק נזירות להקל: **והפריש קרבן וחזרה וילדה מהו.** מי הוי קדוש או לא: **אליבא דמאן.** קמיבעיא לך אי אליבא דר"ש פשיטא דהוי קדוש דהאמר ספק נזירות להחמיר וקודם שילדה אשתו נמי הוי נזיר: **אלא אליבא דר' יהודה דאמר ספק נזירות להקל מאי.** מי אמרינן כיון שהפרישו בשעה שהפילה ולא חיילא עליה [א]נזירות כלל לא הוי קדוש כלל ומיבעי ליה למיהדר ולקדושי: **מאי נפקא לך מינה.** [ב]אי הוה קדוש או לא דהא ילדה וחיילא עליה נזירות: **נפקא מינה לגיזתו ולעבוד בו.** והכי קא מיבעיא ליה אי אמרת משעה שהפריש תחילה כשהפילה הוה ליה קדוש הוה ליה אסור בגיזה ועבודה אלא אי אמרת דלא חיילא עליה נזירות אלא משעה שחזרה וילדה הוה ליה מותר בגיזה ובעבודה. מאי תיקו: **ושמע חבירו ואמר ועלי מהו אדיבוריה.** דההוא גברא קאי ומשמע ועלי להיות נזיר כשיהיה לך בן או [ג]**דילמא** אגופיה משמע אנפשיה דהכי משמע ועלי נמי להיות נזיר כשיהי' לי בן: [ד]**ושמע חבירו ואמר ואני מהו אנפשיה קאמר.** ומשמע כי קאמר ואני נזיר כשיהא לי בן: **או דילמא.** אדיבורא דחבריה קאי ומשמע כאילו אמר ואני רחימנא ליה לאותו בן כוותיך והאא נזיר לכשיהא לך בן. (ב) [ה]האא לעיל נמי כי קא מיבעיא ליה ועלי מאי טעמא לא מיבעיא ליה [ו] בהאי לישנא הא לא אפשר דלאו לישנא מתרצתא היא [ז]דלימא ועלי לאוהבו כמותך: **ואם תימצי לומר כל באנפיה.** בין אמר ועלי בין אמר ואני כסיפא ליה מילתא להדורי ליה למימר [ח] לכשיהא לי בן אהא נזיר דאי אדעתא לקבל עליו נזירות כשיהא לו בן למה לו להזיר בפני זה יזיר בינו לבין עצמו אלא מדקאמר ליה באנפיה איכא למימר דהכי אמר ליה אף אני אהא נמי נזיר כשיהא לך בן: [ה]**אמר הריני נזיר לכשיהא לפלוני בן ושמע חבירו ואמר ואני.** וה"ה דקא מיבעיא ליה ועלי (ג) [ט]ול"א מ"ה: **מאי.** מי [י]אמר כיון דשלא בפניו דאבי הבן קא מהדר ליה לא
כסיפא

חזרה וילדה. פי' מהריון אחר ולד קיימא הרי זה נזיר ודאי לרבי יהודה א] וילדה[1] זו ולד קיימא דממה שהפילה תחילה אפי' ספק נזיר לא[2] וכאילו לא הפילה כלל: **רבי שמעון אומר יאמר וכו'.** דלר"ש מעת שהפילה הוי ספק נזיר הילכך יתנה עתה בלידה זו ויאמר אם היה הראשון בן קיימא נמצא שיצא נדרו מנזירות ראשון ונזירות של לידה אחרונה נדבה או שמא הראשון נפל היה והנזירות הראשון נדבה היתה ועכשיו בלידה זו מוטלת עליו נזירות של חובה שנדר בנזיר שיהיה[3] לו ולד לכך צריך להתנות דלא סגי ליה בנזירות הראשון דשמא נדבה היתה: **לכשאבנה** הוא דקאמר. ולא בן ממש קאמר אלא ל' בנין כמו ואבנה גם אנכי ובכה"ג[4] בנוי: **ולד דחשיב ביני אינשי.** דבת נמי לא מיחשבא וכל שכן טומטום ואנדרוגינוס קמשמע לן: **לר' יהודה**[ב]. בברייתא דאיתניא לעיל פ"ק (דף ח.) דקאמר נגנב אינו נזיר הוא דקאמר לעיל[5] דנזיר דכרי דלא הוי נזיר כלל לר' יהודה אבל לא רצה לומר ר' יהודה דהפלאה הוא דאם כן אפילו היה הולד בן קיימא אינו נזיר כיון דבשעת הנדר לא היה הולד בעולם כנ"ל: **והפילה אשתו והפריש קרבן.** פי' לנזירותו וילדה פירוש מאותו הריון עצמו ולד קיימא דהשתא יש הוכחה גדולה מדהאי בר קיימא הנפל [הוה] נמי בר קיימא וכלו לו חדשיו דטיפה[6] היא נחלקת[7] לשתים הילכך חלה קדושה על קרבן שהפריש כשהפילה שבוב[8] לא [ג] הקדיש אותם הבהמות דאפילו לר' יהודה דאמר לא מחית איניש נפשיה לספיקא הכא דאיכא הוכחה גדולה קדוש הקרבן ליאסר בגיזה ובעבודה או דילמא ד] כי ה"ג דאיכא הוכחה לר' יהודה דלא מחית איניש לספיקא לא חלה הקדושה על הקרבן כלל מכח הפרשה ראשונה דשמא מקצת הטיפה נקלטה מיד ומקצת הטיפה השניה[9] לא נקלטה עד אחר שני ימים או ביום ג' וההוא נפל[10] (כך מסיק הש"ס ואזיל דלר"י קמבעיא ליה ה]) דאי אליבא דר' שמעון הא אמר ספק נזירות להחמיר דבלא ילדה נמי הוי קדוש מספק והשתא נמי כי ילדה אינו אלא ספק אלא אליבא דר' יהודה דאי לא ילדה חולין הוא והשתא כי ילדה ליה מי הוי קדוש מספק וכדפי': **ונפקא** מינה לגיזתו ועבודתו [ולא] דלילקי אהאי משום דליכא ו] כי[11] הך סברא דולד אחרון משוי ליה[12] בספק דאי מספקא ליה להש"ס דשמא לילקו בודאי[13] מדשני בר קיימא הראשון אינו נפל א"כ לר' שמעון נמי מצי למיבעי למלקות דאי לא ילדה ליכא קדושה ודאית אלא הוי ספק לר' שמעון והשתא דילדה יקדש בודאי אלא ש"מ דלא משמע ליה להש"ס דלקי דקדושה ודאית אין בו כי נמי ילדה אפי' לר"ש. ע"כ הגה"ה): **ושמע חבירו**[14] **ואמר** ו] ועלי. היכא דאמר ואני ועלי מדבוריה משתמע כלומר גם אני נודר בנזיר כשיהיה לי ז] בן: **את"ל הך אגופיה משתמע.** הואיל ואמר עלי היכא דאמר ואני מהו אנפשיה קאמר כלומר אפי' בשאמר ואני אגופיה מישתמע או דילמא רחימנא לך כוותך לכשיהיה[15] בן קיימא: **את"ל כל באנפיה כסיפא ליה מילתא.** דילמא[16] מסתמא ה"ק דרחימנא לך כוותך: ז] **אמר** ראובן הריני נזיר כשיהיה ללוי בן. ושמע שמעון ואמר ואני מי[ח] 17 שאמר שלא בפניו אנפשיה קאמר או דילמא ה"ק רחימנא ליה לפלוני כוותך: **הריני** נזיר ונזיר כשיהיה לי בן. דהשתא [כשקיבל] נזירות דנפשיה ברישא והתחיל ומונה את שלו שהרי קבלו מתחילה קודם נזירות דבנו ובמלאת ימי נדרו מגלח ומביא קרבנות לנזירות דנפשיה ואחר כך מונה את של בנו וכן כשישלים את נזירות בנו יגלח ויביא קרבן לנזירותו: **הריני** [נזיר] כשיהיה לי בן ונזיר. דהשתא[18] קבל נזירות דבנו ברישא ונזיר[19] מלבד נזירות דבנו קיבל עוד נזירות אנפשיה התחיל מונה את שלו ונולד לו בן פי' עד שלא השלים מניינו מניח את שלו ומונה את של בנו כיון[20] דקבל עליו תחילה נזירות של בנו הוא זקוק למנותם מיד כשיוולד ואחר שהשלים נזירות בנו ישלים נזירות של עצמו ואחר כך יגלח על שתיהם ומביא שתי קרבנות אחד לנזירות בנו ואחד לנזירות עצמו אבל לא יגלח אחר שהשלים נזירות [בנו] דאם כן היאך ישלים נזירותו נמצא כי לא יוכל לגלח בהשלמת נזירותו דאין גידול שיער פחות משלשים יום והי דאם נדר נזיר מרובה שהיה נשאר אחר נזירות דבנו שלשים יום דאז היה יכול לגלח לנזירות בנו ולהשלים נזירותו ולשוב ולגלח מ"מ במתניתין דמיירי בסתם נזירות דהוי שלשים יום הילכך[21] אם יגלח ח] לנזירות בנו לא יוכל לקיים מצות גילוח אנזירות דנפשיה לכך לא יגלח עד שישלים שתי הנזירות ויביא שתי קרבנות:
הריני

מסורת הש"ס
א) [לעיל ח.], ב) [לעיל ח.], ג) ס"א ואני, ד) ס"א לך, ה) מכאן שייך לע"ב, ו) ס"א ואני, ז) שייך לע"ב, ח) ל"ל אמרינן,

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה אלא ימנה נזירות ויאמר אם היה בן קיימא: (ב) ד"ה או דילמא וכו' לך בן וא"ת לעיל נמי: (ג) ד"ה אמר הריני וכו' וה"ה דקא מיבעיא ליה ועלי אלא חדא מהם נקט הס"ד:

גליון הש"ס
גמ' ר"י דברי הוא. עי' לקמן דף לד ע"א תד"ה אלא ר"י וצ"ע:

הגהות מהר"ב רנשבורג
א] תום' ד"ה חזרה וילדה פי' מהריון וכו' ודאי לר' יהודה וילדה. תיבת וילדה נמחק ונ"ב מלידה זו וכו' אפי' ספק נזיר לא הוי וכו' כצ"ל: ב] ד"ה לר' יהודה ונ"ב רבי יהודה דכרי וכו' כצ"ל: ג] ד"ה והפילה אשתו והפריש קרבן וכו' הלכך חלה קדושה על קרבן שהפריש כשהפילה שבוב לא הקדיש אותם הבהמות. מלות הקדיש אותם הבהמות נמחקו ונ"ב יקדיש אותה בהמה כצ"ל. א"מ: ד] בא"ד או דילמא אפי' כי האי גוונא כצ"ל: ה] בא"ד ומקצת הטפה לא נקלטה עד אחר שני ימים או ביום ג' וההוא נפל כך מסיק הש"ס ואזיל דלר"י קמבעיא ליה עכ"ל. נ"ב כאן הס"ד ואח"כ מה"ד אי אליבא דר"ש: ו] ד"ה ונפקא מינה לגיזתו ועבודתו [ולא] דלילקי אהאי משום דליכא כי הך סברא דולד אחרון משוי ליה בספק. מן תיבות כי עד בספק נמחק ונ"ב כח בהך סברא דולד אח"כ למשוי ליה כודאי כצ"ל. א"מ: ז] ד"ה ושמע חברו ואמר ועלי וכו' גם אני נודר בנזיר כשיהיה לי. מלת לי נמחק ונ"ב לך בן כצ"ל לענ"ד וכפרש"י ובא"מ הגיה לו: ח] תוד"ה הריני נזיר וכו' הילכך אם יגלח כשישלים כצ"ל:

מוסף רש"י
ואמר ואני. והוא הדין אם אמר ועלי, **מהו אנפשיה קאמר.** שיהא נזיר כשיהא לגופי בן, **או דילמא ה"ק רחימנא.** והריני בנזירות כשיהיה לך בן קאמר (ראמ"ה בשמו).

פי' הרא"ש
חזרה וילדה אחר שקיבל עליו נזיר והביא קרבן הרי זה נזיר שמחמת הנפל לא חל עליו נזיר ולר"ש צריך להתנות כבראשונה שמא הא' היה בן קיימא. ומודה ר"ש בילדה טומטום דלא הוי נזיר אע"ג דהוי ספק זכר ספק נקיבה דלספק' כזו לא מחית נפשיה שלא היה דעתו על טומטום כלל: **מהו דתימא לכשאבנה קאמר.** כלומר בן דקאמר לשון בנין כמו ואבנה גם אנכי ממנה: **דחשובי ביני אינשי** ובת טומטום ואנדרוגינוס לא חשיב: **ר' יהודה דברי הוא.** ברייתא דאייתינן לעיל. **והפילה אשתו והפריש קרבן וחזרה וילדה.**

עין משפט נר מצוה
כ א מיי' פ"א מהל' נזירות הל"ז:
כא ב מיי' פ"ט מהל' נזירות הל"ג:
כב ג ד מיי' שם פ"ב הל' ה:

נוסחת הריב"ן
א] (נזירות) ליתא בכ"י: ב] מינה השתא מיהא קדוש הוא דהא ילדה כו': ג] או בגוף המעשה ומשמע דקאמר ועלי להיות נזיר: ד] (ושמע חבירו כו' לי בן) ליתא בכ"י: ה] וא"ת: ו] מיבעי ליה הכי דלמא ועלי אדבוריה משמע הא כו': ז] דדלמא: ח] למימר ליה: ט] ולא מפי המורה: י] אמרינן:

הגהות התוספות
1. נ"ל מלידה זו דולד קיימא. 2. נ"ל לא הוי. 3. נ"ל כשיהיה. 4. נ"ל ובהכי נמי הוי בנוי. 5. מתיבת לעיל עד תיבת נזיר כלל נמחק. 6. נ"ל דטיפה אחת. 7. בס"א ונחלקה. 8. נ"ל אף שבוב לא הקדיש אותם הבהמות. 9. בס"א ליתא תיבת השניה. 10. נ"ל וההוא הוי נפל. ומסיק הש"ס כו'. 11. נ"ל דליכא למימר הך כו'. 12. נ"ל למשוי ליה ודאי אלא בספק. 13. נ"ל כודאי. 14. נ"ל ושמע חבירו ואמר ועלי. היכא דאמר ועלי אדיבוריה משתמע. 15. נ"ל לכשיהיה לך. 16. בס"א ליתא תיבת דילמא. וצ"ל ומסתמא. 17. נ"ל מי אמרינן כיון שאמר. 18. בס"א השתא. 19. תיבת ונזיר נמחק וצ"ל ומלבד. 20. נ"ל דכיון. 21. תיבת הלכך נמחק. וצ"ל אם יגלח כשישלים.

פי' הרא"ש (המשך)
פי' בו ביום ומסיק דמבעי' ליה אליבא דר' יהודה דאמר על נפל לא הוי [א] נזיר. והיא לא חזרה וילדה פשיטא דלא הוי קידושי. אבל השתא דילדה בו ביום איכא הוכחה דהוי בן קימא שאין אשה מתעברת וחוזרת ומתעברת וטפה אחת נחלקת לשנים. או דלמא זה נגמרה צורתו לז' והראשון נגמרה צורתו לט' ולא כלו חדשיו ולא קדיש והגוזז ועובד בו פטור. אבל לר' שמעון כיון דממה נפשך חייב למנות נזירות ולהביא קרבן קדוש. ואע"ג דאי בעי לא יקבל עליו נזירות ויעמוד בספק זה לעולם ולא יגלח ולא יביא קרבן נמצא שאין בהפרשה זו כלום. מ"מ כיון שהפריש קרבן עלה בדעתו שרוצה לקבל עליו נזירות והוי כאומר הרי אלו בהמות קדושים לקרבן נזיר שאקבל עלי דמסתבר דקדשי. א"נ כמו שחייב להיות נזיר מספק כמו כן חלה קדושה על קרבן מספק ואסור בגיזה ועבוד': **אדיבוריה משמע.** כלומר ועלי נמי להיות נזיר כשיהי' לך בן גם אני מקבל עלי נזירות כשיהיה לי בן. **ואת"ל דועלי ודאי אגופי משמע.** דמשמע על גופי נדר כמו שקבלת עליך ואני מהו דואני איכא לפרושי אני דומה בנדר זה. **כל באנפיה כסיפא ליה מלתא.** אם לא יעשה לו נחת רוח להראות שהוא חפץ בטובתו:

א) נ"ל על נפל לא הוי נזיר ואם לא חזרה וילדה פשיטא דלא קדיש.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

כסיפא ליה מילתא אמר הריני נזיר לכשיהא לפלוני בן ושמע חבירו ואמר ואני מהו מי אמרינן שלא בפניו אנפשיה קאמר או דילמא הכי קאמר ליה רחימנא ליה כוותיך א תיבעי:

מתני' ב הריני נזיר ונזיר כשיהיה לי בן התחיל מונה את שלו ואח"כ נולד לו בן משלים את שלו ואח"כ מונה את של בנו הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר התחיל מונה את שלו ואח"כ נולד לו בן מניח את שלו ומונה את של בנו ואח"כ משלים את שלו:

גמ' בעי רבא אמר הריני נזיר לאחר עשרים יום ומעכשיו מאה יום מהו ג כיון דהלין מאה בעשרין לא שלמין לא חיילין או דילמא כיון דאית ליה גידול שער לבסוף חיילין ותיבעי ליה ד נזירות מועטת חדא מגו חדא קא מיבעיא ליה את"ל

ג) **הריני** נזיר כשיהיה לי בן. פירוש דסתם[1] נזירות דהוי שלשים יום ונזיר מאה יום נזירות דנפשיה והשתא נמי קבל נזירות דבנו ברישא והתחיל למנות נזירות דנפשיה ק' יום ונולד לו בן עד שבעים ויום שבעים נמי בכלל לא הפסיד כלום פירוש ג] אחרי שנזירות בנו של שלשים יום מובלעים תוך ק' יום עדיין[2] דפירש ד) ולא[3] הני ק' יום עולים לנזירות דבנו וגם למאה יום דנפשיה דאף ע"ג דמיד כשיוולד בנו צריך להניח את שלו ולמנות של בנו שהרי קיבלו תחילה כדאמר לעיל אפ"ה כיון דשל בנו מובלעין בתוך המאה יום עולים לשל בנו ולשלו וישלים מאה יום ויגלח על שניהם ויביא שני קרבנות וה"ה לעיל כי אמר הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר והתחיל למנות את שלו אם נולד לו הבן למניינו ביום א'[4] דאותן שלשים יום עולין היו לבנו ולעצמו כיון דשל בנו מובלע בשל עצמו דאידי ואידי ל' יום ודוקא כי קבל נזירות דבנו ברישא דמיד שנולד הוי זקוק למנות אותו מהני הבלעה אבל קבל נזירות דמאה יום ברישא אפי' נולד לו הבן קודם ע' יום צריך להשלים המאה יום ברישא כשקיבל עליו תחילה דלא חייל נזירות בנו עליו [עד] השלמת נזירותו אלא משלים נזירות ק' ויגלח ויביא קרבן לנזירותו ושוב יעשה נזירות דבנו ל' יום ויגלח לל' יום ויביא קרבן: ה) **לאחר** שבעים. היינו ע"א סותר ול"ג סותר שבעים יום דהא אינו סותר ע' וה"פ מניח את שלו ומונה את של בנו ולאו דוקא סותר כלומר[5] מניח את מניינו ומונה שלשים דבנו: שאין תגלחת פחות משלשים יום. פי' לכך אין עולין שאר הימים שעד ק' ימים לנזירות דבנו לפי שאין נזירות דבנו פחות משלשים יום וליכא ל' יום עד גמר השלמת מאה ולכך זקוק להפסיק מניינו הואיל דנמשך דבנו[6] על ימי נזירותו ולשון תגלחת אינו מכוון דטפי ה"ל למימר שאין נזירות פחות משלשים יום ונקט שאין תגלחת למימר מכשישלים[7] ד] של בנו יחזיר למניינו וישלים נזירות הק' יום ויגלח בסוף כל המנין אח' לכולן אבל בסוף מנין דבנו אינו מגלח דאם כן לא יוכל להשלים דליכא שלשים אחר[8] נזירות שלו ימים מנזירות: הגה"ה לכאורה משמע כדמפרש דאחר שישלים של בנו יחזור וישלים את שלו כי ימי בנו אין עולין לנזירות מאה יום שלו כמו ברישא ה] דקתני מניח את שלו מיהא יש בירושלמי נולד ביום שמונים סותר עשרה נולד ביום תשעים סותר את[9] עשרים ולפי שיטת הירושלמי מיד שנולד הבן מונה של בן ו] לגמרי[10] ואותו מנין בן עולה לו לנזירות דק' יום וטמא י"ל הירושלמי דסותר כ' כלומר בשביל בנו קאמר דמונה עשרה של מאה וכ' אחר המאה ולעולם ה"נ קאמר שאין עולה לנזירות דמאה כלל וחוזר וישלים המאה כמו שהיה לו למנות בלידת[11] הבן ובגמרא מוכחא דאם נולד ע"א[12] דסותר אע"ג דאיכא שלשים יום עד המאה מיום לידת הבן והטעם דיום לידת הבן נימנית ממנין שלו ולא תחשב לימי הבן וליכא אלא כ"ט עד יום ק' ז] וצ"ע שפירש לעיל שאם נולד הבן ביום ראשון שהתחיל בו נזירותו שימנה ל' ועולין לשניהם וצריך ליתן חילוק בדבר דרישא הואיל וביום לידת הבן התחיל למנות נזירות של עצמו ימנה לשניהם אבל הכא שהתחיל זה ימים רבים של עצמו לא ימנה יום הלידה לבנו כי אם לעצמו. ע"כ הגה"ה: **בעי** רבא אמר הריני נזיר לאחר כ' יום ומעכשיו מאה יום מהו. כיון דהלין מאה יום לא שלמי בהנך עשרים יום לא חיילא נזירות של מאה יום עליה מעכשיו דמסתמא אין דעת זה האיש להפסיק נזירות שימנה עתה עשרים יום מן המאה יום ואחר עשרים יום ימנה נזירות שלשים יום שקבל עליו לאחר עשרים יום ושוב ימנה שמנים יום להשלים המאה יום אלא אחרי שאינו יכול להשלים נזירות של ק' יום בהלין כ' דעתו שאלו כ' יום יהיו פנויים ויהיה מותר ביין ובתגלחת בהנך כ' יום ואחר כך ימנה ל' יום לגלח[13] ויביא קרבן ושוב מונה ק' יום רצופין ויגלח ויביא קרבן ומה שאמר מעכשיו מאה יום ר"ל ומעכשיו כמו כן אני מקבל ק' יום אחר שאעשה סתם הנזירות לאחר כ' יום וא"ת ואמאי לא פשיט ממתני' דקתני מניח את שלו ומונה של בנו ושוב משלים את שלו אלמא לא חייש האי גברא אהפסקת נזירותו דאיכא[14] למימר שאני מתני' כשהתחיל למנות נזירותו סבור היה לתשלומין[15] שלא ידע שיוולד לו בן תוך ימי נזרו וגם אפשר[16] להיות שפעמים ישלים נדרו קודם שיוולד לו הבן הילכך גמר ונדר ואפי' יוולד הבן מפסיק נזירותו ומניח ח] נדרו ומונה את של בנו ולא קפיד בהפסק נזירותו אבל הכא דלא אפשר כלל אם[17] יתחיל נזירות של מאה יום הילכך לא חייל עליה נזירות של מאה לאלתר: **או** דילמא כיון דאית ליה גידול שיער לבסוף חיילא. פי' כיון שנשארו לו ל' ימים לאחר סתם נזירות כדי גידול שיער היינו נזירות שלם חיילא ולא חייש בהפסקת נזירותו והכא נשארו לו אפי' פ' יום הלכך מונה עשרים יום הללו לנזירות דמאה יום ויפסיק וימנה ל' יום ויגלח ויביא קרבן ואחרי כן ימנה פ' יום להשלמת מאה יום וה"נ אמרינן בברייתא דמייתי לקמן אחר שמנה ל' יום אינו מונה רק פ' יום להשלים המאה יום על העשרים שמנה קודם שלשים יום ואע"ג דתגלחת סותר היינו כדי שיהיה לאחר התגלחת שלשים יום כדי גידול שיער אבל אם נשארו אחר התגלחת שלשים יום עד כלות נזירותו אינו סותר כלום כיון דאית ליה גידול שיער דתגלחת טהרה והכי אמרינן בפ' ג' מינין (לקמן מד.) והכא נשארו לו פ' יום כדי גידול שיער ויותר[18] ואע"ג דאמרינן במתניתין נולד לו בן עד ע' לא הפסיד כלום דימי בנו עולים למנין הק' יום ט] והכי אמרינן לקמן בברייתא דלאחר שמנה נזירות של ל' יום מונה פ' יום להשלים הראשונים[19] ולא סלקי הנך ל' יום אע"ג דמובלעין הם תוך הפ' יום דלא[20] דמיא למתניתין דבמתניתין לא נדר נזירות אלא אם יוולד אחר ע' אבל אם יוולד תוך הע' שיוכל להבליע נזירות דבנו אין דעתו למנות נזירות לבנו[21] אלא ל' אחרונים יעלו לשניהם דהיינו ק' יום בין הכל ומה שלא אמר בפי' הריני נזיר כשיהיה לי בן ומעכשיו ע' יום היינו משום שדעתו להיות נזיר ק' יום אם לא יוולד לו בן לבד מנזירות דבנו אבל מ"מ אם יוולד לו בן קודם ל' חפץ הוא להבליעו בנזירות דידיה אבל הכא שקיבל נזירות אחר כ' בדעתו למנות לו מנין שלא יעלה למנין המאה יום דאם איתא דחפץ להבליע והרי הוא יודע בברור דבהנך כ' לא [שלמי] ק' לימא בפי' הריני נזיר אחר כ' ומעתה פי'[22] י] בין הכל ק' אלא ודאי חפץ לעשות ק' יום בלא הנזירות. ע"כ הגה"ה: **ותבעי** ליה נזירות מועטת. פי' סתם נזירות דהוא שלשים יום וכגון דאמר הריני נזיר לאחר עשרים יום ונזיר מעתה אי חיילא השתא וימנה עשרים יום ויניח מנין זה וימנה שלשים יום וימנה עשרה ימים להשלים נזירות ראשונה ולא יגלח עד [ששים] השלמת שניהן: **חדא** מגו חדא קמיבעי ליה

כסיפא ליה מילתא ואנפשיה קאמר דאהא נזיר כשיהא לי בן: **או דילמא הכי א"ל רחימנא ליה לפלוני כוותיך.** לכשיהא לו בן אהא נזיר כמותך. תיקו: **מתני' אמר הריני נזיר.** מעכשיו ונזיר לכשיהא לי בן התחיל מונה את שלו ועד שלא השלים את שלו נולד לו בן וחלה עליו נזירות שהזיר על בנו א] לכשיהא לו (א): **משלים את שלו.** לפי שקיבלו עליו תחילה ואח"כ מונה נזירות שהזיר על בנו א) דכיון שחל עליו של בנו עד שלא השלים נזירות שלו נעשה כנזירות אחת ולכך אינו יכול לגלח א]: **אבל אם אמר הריני נזיר כשיהא לי בן ונזיר.** דמשמע (ב) ל' מעכשיו התחיל למנות את שלו ואח"כ נולד לו בן הואיל וקבל נזירות של בנו תחילה מניח את שלו ומונה את של בנו ואינו מגלח ואח"כ משלים את שלו למקום שפסק ב] מתחיל: (גליו"ן ג] ומ"ה (ג) דהואיל וקיבל עליו נזירות שלו תחילה משלים את שלו שיהא מגלח בינתים ואילו בסיפא דקיבל נזירות של בנו תחילה מוקי לה המורה כגון דנזירות שלו הוו של חמשים ומש"ה מוקי לה ד] הכי דאי לא תימא הכי ב] לא הוי נזירות כלל כיון דהפסיק את שלו והתחיל את של בנו וגלח תו לא פשו ליה כדי גידול שיער וקיימא לן בבבא דסיפא דסותר את הכל אם אין שם כדי גידול שיער. וא"ת דבתר שמונה של בנו לא ליגלח הא ודאי מילתא דלא אפשר חדא דקיבלו והוה ליה כמי שאמר הריני נזיר ונזיר שצריך לגלח בין זו לזו ועוד מדקאמר דמניח את שלו ומונה את של בנו למאי מילתא הוא ה] קא מתחיל ו] את של בנו אי לאו דלייתי קרבנותיו ולגלח בינתיים. וכי תימא אי הך בבא לא איירי בנזירות סתם אלא בנזיר כ' למה ליה דמייתי אידך בבא דנזירות מאה ז] (אם) משום דאתא לאשמועינן דעד ע' לא הפסיד כלום דלאחר ע' סותר. ע"כ גליו"ן): **גמ' בעי רבא הריני נזיר כו'.** כלומר הא ודאי פשיטא לי שאם אמר הריני נזיר לאחר ל' יום ומעכשיו נזיר סתם כיון (ד) ח] דבנזירות זו שאמר מעכשיו ט] יכול להשלים קודם שיתחיל אותו נזירות שאמר לאחר ל' יום דהא י] דאמר נזיר סתם דהיינו ל' יום הילכך חלה כ] לנזירות דמעכשיו לאלתר ומגלח ליום ל' ושוב מונה נזירות ל] שנדר לאחר ל' ומגלח לסוף ל' אלא הא בעי רבא ב) כיון דאמר הריני כו': **כיון דהלין ק' בעשרין לא שלמין לא חיילין.** מעכשיו ומותר לשתות יין אלא מונה ל' לאחר כ' יום ומגלח ואח"כ מונה ק' יום: **או דילמא כיון.** דאילו מתחיל למימני נזירות ק' מעכשיו אכתי מייתרי להו כדי גידול שיער דהא פשו להו תמנין דאית בהו גידול שיער טובא והילכך מתחיל מעכשיו ומונה כ' יום ואחר כך מונה ל' יום ואח"כ מונה פ' ימים כדי להשלים נזירות ראשונה: **ותיבעי ליה נזירות מועטת.** כגון דאמר הריני נזיר לאחר כ' יום ומעכשיו נזיר סתם דל' נמי בכ' לא שלמי מ] ולא חיילי או דילמא לאלתר נ] חיילין [ומגלח] אחת על כולן: **אין הכי קמיבעיא ליה אלא חדא מגו חדא קא מיבעיא ליה.** כלומר נזירות מתוך נזירות קא מיבעיא ליה והכי קא מיבעיא ליה: את"ל

עין משפט נר מצוה

כג א מיי' פ"ב מהלכות נזירות הלכה ז:

כד ב מיי' שם פ"ד הל"ג סמג עשין קמ:

כה ג מיי' שם הל"ו: [ד מיי' שם הל' ז]:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר הריני וכו' לכשיהא לו בן משלים: (ב) ד"ה אבל וכו' דמשמע של ל': (ג) ד"ה גליון ומ"ה הואיל וקיבל וכו' ומשום הכי מוקי לה בהאי טעמא דאי אמרת דמיירי בנזירות סתם לא הוי נזירות כלל דכיון דהפסיק וכו' את של בנו למאי הילכתא הוא קא מתחיל וכו' מאה יום משום וכו' לאחר ע': (ד) ד"ה בעי רבא וכו' כיון דבנזירות זו וכו' דהא אמר מיד וכו' אלא הא בעי רבא אמר הריני כו' כצ"ל ותיבת כיון נמחק:

פי' הרא"ש

הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר קבל עליו נזירות בנו תחלה התחיל מונה את שלו אלו ישלמו שלשים יום [קודם] שילד לו בן ואח"כ נולד לו בן קודם ששלמו מניח את שלו ומונה את של בנו. דכיון שקבל נזירות בנו תחילה מיד כשנולד לו בן צריך להניח את שלו ולמנות את של בנו ואח"כ ישלים את שלו ונפקא מינה בהפסקה זו שאינו מגלח כי אם פעם אחת דאם היה מגלח על של בנו היה צריך למנות ל' לנזירותיו דאין תגלחת פחות מל' יום ולא שייך למתני ואח"כ משלים את שלו דאין זו השלמה כיון שצריך למנות ל' יום משלם אבל אם היה משלים שלו בלא הפסקה ואח"כ היה מונה של בנו היה צריך ב' תגלחות. אבל השתא מביא על תגלחת א' שני קרבנות ונ"ל דלרב דאם נטמא ביום גידול שער אינו סותר אפי' דמגלח על של בנו ואח"כ מונה ל' על נזירותו ודאי דקרי ליה השלמה לפי שאם נטמא אחר שהשלים הל' שלו אינו סותר כיון שאינו מונה מאז והלאה אלא גידול שער. ונפקא מיניה בהך הפסקה שצריך להשלים יותר על ב' נזירות כדי גידול שער. ועוד נפקא מינה לרב דאמר נטמא בשל בנו אינו סותר את שלו דאם מנה עשרים והפסיק והתחיל למנות את בנו ונטמא בתוך עשרה ימים אינו סותר אלא נזירות בנו ואם היה משלים את שלו בלא הפסקה היה סותר הכל. ולר' יוחנן דאמר סותר את הכל. נפקא מינה דאם מנה עשרים לנזירותו והפסיק ומנה עשרים לשל בנו ונטמא סותר הכל ואלו היה משלים את שלו תחלה לא היה סותר כ"א עשרה ימים: הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר ק' קבל עליו נזירות של ל' יום כשיולד לו בן ועוד קבל עליו נזירות של ק' יום. נולד לו בן עד שבעים יום לא הפסיד כלום כיון שנשארו מנזירות ק' ל' יום דמשלם ימי נזירות בנו בהדי נזירותו וה"ה קודם שבעים יום. וה"ה אם אמר איפכא הריני נזיר ק' יום. ונזיר כשיהיה לי בן אם נולד לו בן עד ע' לא הפסיד כלום דלעולם כששילים ימי בנו להיות מובלעים בתוך ימי נזירותו וא"צ למנות מנין אחר בשביל בנו. והא דאמרינן הריני נזיר ונזיר כשיהיה לי בן דמונה שתיהן היינו משום דלא שלמי כהדדי. אבל אם נולד לו בן ביום ראשון למנין נזירותו מנין אחד פוטר את שתיהן. ור"ת פי' דדוקא הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר ק' יום הוא דאמרי' לא הפסיד כלום משום דמיד כשנולד לו בן צריך להפסי' נזירותו ולמנות נזירות בנו. הלכך אותו מנין עולה גם למנין ק' יום שהתחיל כבר למנות. אבל אם אמר הריני נזיר ק' יום ונזיר כשיהיה לי בן כיון דאינו צריך להפסיק נזירותו כשיולד לו בן לא חיילא עליה נזירות בנו עד שישלים נזירותו. והכי מסתברא דבהפסקה שצריך להפסיק גורמה שעולים לכאן ולכאן. א) דהא אם קבל עליו נזיר של ל' יום ונזיר של ק' יום צריך למנות שתיהן ולא אמרי' דמתחלה היה בדעתו דק' להיות נזיר ל' יום ושוב נמלך להיות נזיר ק' יום אבל רוצה הוא שיהא מובלעים הל' בתוך הק' אלמא

א) נראה דל"ל אבל היכא דקיבל נזירות שלו בתחילה אינו עולה לכאן ולכאן דהא אם קבל עליו וכו'.

מסורת הש"ס

א) עי' א"מ, ב) ג' א"מ כגון, ג) שייך לדף טו., ד) צ"ל ולכן אמרינן, ה) שייך לדף טו.

נוסחת הריב"ן

א] בכ"י כתוב כאן הגליון דלמטה במשנה: ב] יתחיל: ג] ומפי המורה: ד] מוקי לה בהאי טעמא דאי אמרת דלא הוי אלא נזיר נזירות סתם כיון דהפסיק כו': ה] דקא: ו] למנות את: ז] יום: ח] דנזירות: ט] יכולה: י] קאמר: כ] נזירות: ל] שנזר: מ] (ולא חיילי) ליתא בכ"י: נ] חיילא נזירות דמעכשיו ואינו מגלח וכל עשרים יום אסור לגלח לשתות יין ולטמא למתים ולאחר כ' מונה נזירות ל' ואינו מגלח וחוזר ומונה י' להשלים כ' ראשונים ומגלח תגלחת אחת על כולן הס"ד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה אמר הריני נזיר וכו' שהזיר על בנו. נ"ב עי' א"מ: ב] ד"ה גליון ומפי המורה דהואיל וכו' דאי לא תימא הכי סותרת ולא כצ"ל: ג] תוד"ה הריני וכו' אחרי שנזירות בנו של ל' יום מובלעים תוך הק' יום עדיין דפירוש ולא. כ"ן נמחק נ"ב פי' אמרינן כיון דל' יום מובלעים תוך הק' דחסרו עדיין ל' לליהוי ק' יום. א"מ: ד] ד"ה לאחר שבעים וכו' ונקט שאין תגלחת למימר מכשישלים שלשים כצ"ל: ה] בא"ד הגה"ה לכאורה משמע וכו' דקתני מניח את שלו. נ"ב עיין בלחם משנה הגה"ה הזאת בארוכה בדברי מישור: ו] בא"ד מונה של בן ומניח שלו כצ"ל: ז] בא"ד וליכא אלא כ"ט עד יום ק' וצ"ע. נ"ב עי' לקמן טו ע"א תוס' ד"ה אבל אחר ממש מאי: ח] ד"ה בעי רבא אמר וכו' ואפי' יולד הבן מפסיק נזירותו ומניח נדרו. מלת נדרו נמחק ונ"ב נזרו כצ"ל א"מ: ט] ד"ה או דלמא כיון דאית ליה וכו' דימי בנו עולין למנין הק' יום והכי. מלת והכי נמחק ונ"ב והיכי כצ"ל: י] בא"ד והרי הוא יודע בבירור דבהנך כ' לא שלמי ק' לימא בפי' הריני נזיר אחר כ' ומעתה פ'. כצ"ל נ"ב ר"ל כך יאמר להדיא פי' בין הכל ק':

הגהות התוספות

1. צ"ל סתם. 2. תיבת עדיין נמחק וצ"ל למנין דפירש. 3. צ"ל לכן אמרינן. ותיבת ולא נמחק. 4. צ"ל ביום א' למניינו. 5. צ"ל אלא כלומר. 6. צ"ל נזירות דבנו. 7. צ"ל דכשישלים את של בנו יחזור למניינו כו'. 8. צ"ל אחר כך. 9. תיבת את נמחק. 10. צ"ל לבדו ותיבת לגמרי נמחק. 11. צ"ל למנות קודם לידת הבן. 12. צ"ל לע"א. 13. צ"ל ויגלח. 14. צ"ל איכא. 15. צ"ל להשלימו. 16. צ"ל דאפשר. ותיבת וגם נמחק. 17. צ"ל דאם. 18. כאן הוא סס"ד ומה"ד הגה"ה ואע"ג דאמרינן כו'. 19. צ"ל הראשונים. 20. צ"ל יש לומר דלא דמיא כו'. 21. צ"ל לבנו בפני עצמו. 22. תיבת פי' נמחק וצ"ל יהיה.

מוסף רש"י

משלים את שלו. שקבלו תחלה ואינו מגלח בין שתי הנזירויות, כיון דלא נחית למניינא וכחד נזירות הוי (ראמ"ה בשמו). מניח את שלו. שנזירות בנו קבל תחלה, וזה שמנה את שלו תחלה מפני שנתחייב בו מיד, ואינו מגלח בינתים (שם).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

את"ל נזירות מועטת כיון דעשרה יומין הוא דיתרין לא סליק ליה הלין עשרה ודאי נזיר מאה יום כיון דאית ליה תמנין יומין לבסוף סלקין ליה או לא ואת"ל חיילי אמר הריני נזיר לאחר כ' יום ומעכשיו נזיר עולם מהו מי חיילא עליה [א]או לא את"ל הכא כיון דאפשר לאיתשולי חיילא אמר הריני נזיר שמשון לאחר עשרים יום ומעכשיו נזיר סתם מהו הכא לא אפשר לאיתשולי מי חיילא [ב]או לא אמר כמשה בשבעה באדר מאי פשוט מינייהו קדמייתא [(א)]הריני נזיר לאחר עשרים יום ומעכשיו מאה יום [ג]מונה עשרים ואח"כ מונה שלשים ואח"כ מונה שמונים כדי להשלים נזירות ראשונה נטמא בימי בנו רבי יוחנן אמר [ד]סותר ריש לקיש אמר אינו סותר רבי יוחנן אמר סותר [ה]חדא נזירות אריכתא היא ריש לקיש אמר אינו סותר נזירות דידיה לחוד ודבריה לחוד

נטמא

רש"י

את"ל נזירות מועטת כיון. דאילו מתחיל מעכשיו למנות לא מייתרי ליה מהאיך נזירות אלא עשרה ימים ולא הוי בהן כדי גידול שיער דאין תגלחת פחות משלשים: **לא סלקין ליה הלין עשרה.** למנין נזירות דהא לית בהו גידול שיער הילכך לא חיילי ליה מעכשיו אלא לאחר עשרים יתחיל למנות שתי נזירות ויהא מגלח בינתים. ואי אמרת תפשוט ממתני' דקתני מניח את שלו ומונה את של בנו ואח"כ משלים את שלו ואע"ג דלא מייתרי משלו אלא עשרה ואפי' הכי חיילי הא לא [א]דמי דאילו התם כיון דאמר הריני נזיר סתם לכשיהא לי בן לא נחית למניינא דלא קאמר אימת [ב](אי לאחר עשרין וחמשה) (א) הילכך האי דהדר ואמר הריני נזיר דינא הוא דליחול עליה לאלתר דדילמא לא יהא לו בן עד לאחר שלשים דלא מייתרי כלל ואישתכח דמלאלתר הוה ליה למימני נזירות שלו א"נ זמנין דלא יספיק למימני את שלו קודם שנולד לו בן כיון דאי אפשר ליה בגילוח כדפרישית לעיל גבי מתני' כנזירות אחת דמי אלא הכא דקא נחית ליה למניינא דאמר לאחר עשרים איכא לך למיבעי בהכי בעיין כיון דעשרים יומין כו': **ואת"ל.** היכא דאמר (ב) מעכשיו [ב]מאה כיון דאפשר למימני מעכשיו עשרים ולאחר דמונה ליה שלשים אפשר למיהדר ולמימני תמנין משום דאיכא גידול שיער לבסוף חיילי להו מהשתא אכתי תיבעי לך הא אמר הריני נזיר לאחר עשרים ומעכשיו נזיר עולם מהו [ג] כיון דלנזירות עולם לית ליה הפסק דהיכא דאמר מעכשיו מאה יום הוא דאיכא למימר דמונה עשרים ואח"כ מונה שלשים ואח"כ מונה שמונים דודאי חיילא עליה לאלתר מכי אמר מאה יום משום דכיון דאית להו הפסק לסוף מאה הילכך הכא נמי אפשר למפסקינהו מתוכן אבל הכא דאמר מעכשיו נזיר עולם דנזיר עולם אין לו הפסק והאי דמגלח משלשים לשלשים היינו טעמא משום כובד ולא משום דליהוי הפסק וכיון דאין לו הפסק לא פסקינן להו מתוכן וכיון דלא אפשר בלא הפסקה לא תיחול עליה נזירות כלל עד לאחר עשרים דלימני שלשים של נזירותו ברישא: **ואת"ל.** לענין כולהו שאילתא לענין נזירות מועטת [ד]לנזירות מאה או לנזירות עולם (ג): **כיון דאפשר ליה לאיתשולי.** אההוא נזירות שקבל עליו לאחר עשרים ליחלו להו כולהו מהשתא אכתי תבעי לך אמר הריני נזיר שמשון לאחר עשרים יום ומעכשיו נזיר סתם מהו: **הכא.** בנזיר שמשון דלא אפשר לאיתשולי עליה משום דשמשון לא הוה נדור אמרינן כיון דלא אפשר לאיתשולי עליה אנזיר שמשון לא חיילא ההוא נזירות סתם (ד) [ה]דהואיל דסוף עשרים לא שלמי או דילמא חיילא: **אמר הריני כמשה בשבעה באדר.** דמשמע כמשה שנפטר בשבעה באדר [א] ושוב לא שתה יין מי הוי לשון נזירות או לא: **נטמא בימי בנו.** האי דאמר הריני נזיר כשיהא לי בן ונזיר סתם התחיל מונה את שלו ועד שלא השלים את שלו נולד לו בן מניח את שלו ומונה את של בנו ואם נטמא בתוך ימים הללו [ו]שמנה לבנו: **ר' יוחנן אמר סותר.** אף אותן ימים שמנה כבר על שלו [ב] דכיון [ז]דאפילו מנה את שלו אינו מגלח בינתים כנזירות אריכתא דמי וסותר את הכל: **וריש לקיש אמר אינו סותר.** את שלו דנזירות דידיה לחוד ודבנו לחוד:

נטמא

תוספות

ליה. כלומר תחילה שאל בנזירות מועטת ושוב שאל בנזירות מרובה באם תמצא לומר דאפילו את"ל דנזירות מועטת לא חיילא כיון דעשרה יומין לבד הוא[1] לא סלקי הנך עשרה שישלים אחר עשרים[2] לאיצטרופי לעשרים שספר מתחילה משום דהנך עשרה לא חזו לנזירות לחודייהו ולהכי לא ניחא ליה להפסיק נזירותו אלא אלו עשרים יום רוצה שיהיו פנויים ויהיה מותר ביין ובתגלחת וליטמאות למתים אכתי מיבעי ליה לנזירות מרובה דמאה יום כיון דאי חיילא השתא כ' יום אכתי פשו להו פ' יום אחר נזירות דל' יום דחזו לנזירות לחודייהו ומצטרפי שפיר להני עשרים יום להשלמת ק' יום וימנה [כ'] יום ושוב מונה ל' יום ומגלח ויביא קרבן ושוב מונה פ' יום להשלים המאה יום ויגלח שנית ויביא קרבן ולא קפיד אהפסקת נזירות או דילמא אפ"ה לא חיילי כיון דלא שלמי מאה יום בהנך [כ'] יום ואין רצונו להפסיק נזירותו ומסתמא בשעת קבלה היה בדעתו [בכ'][3] יום קמאי יהיה מותר ביין ובתגלחת ובטומאה ואחרי כן יעשה שלשים יום ויגלח ויביא קרבן ושוב יעשה מאה יום רצופין ויגלח ויביא קרבן: הגה"ה וצ"ע אי מאי למיבעי היכא דאמר הריני נזיר מאה יום ונזיר לאחר עשרים יום דהשתא הקדים המאה יום [אי אמרת] חיילי מהשתא אי לא [ושמא] דה"ה דמצי למיבעי הכי וחדא מנייהו נקט. הגה"ה: **אמר** הריני נזיר לאחר עשרים יום ומעכשיו נזיר לעולם. דדינו אם הכביד שערו דמיקל ומביא שלש בהמות: **מי חיילא.** נזירות עליה מהשתא או לא את"ל דבין נזירות מועטת ובין נזירות מרובה מהשתא חיילא משום דכי מטו עשרים ויחול נזירות לא הוי הפסק כולי האי שהרי דמי הוא לנזירות דמאה אבל הכא אי חיילא מהשתא נזיר עולם נזירות דלאחר עשרים אינו כיוצא בו כלל והוי הפסק הילכך לא הוי נזיר עולם כלל עד שישלים נזירותיו והנך עשרים קמאי יהיה מותר ביין ובתגלחת ובטומאה או דילמא דמ"מ יחול מהשתא נזיר לעולם וכי אתו עשרים ימנה נזירות שלשים יום ומגלח למ"ד נזיר עולם מיקל אחר שלשים יום או אחר [ג] [ס"א] למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה (לעיל דף ה.) [ג] דחזיא[4] לנזירות עולם שהתחיל ולא חשיב הפסקת נזירותו כיון שבידו לשאול על נזירות של שלשים יום והיה עושה נזירות עולם לפניו בלי הפסק הילכך [ד] אסר אפילו לא שאל על נזירות [דל' יום] יחול עליו נזיר עולם מהשתא וה"ה דמצי [ה] למיבעי אי אמר הריני נזיר[5] לאחר כ' נזיר עולם[6] ומעכשיו נזיר סתם: **ואת"ל** הכא ודאי כיון דאפשר לאתשולי אנזירות שיחול לאחר עשרים יום הכא[7] [ו] חיילא נזיר עולם ומהשתא[8] יכול לשאול אנזירות דבתר עשרים ולא תהיה הפסק כלל בתוך נזירות דנזיר עולם: **אמר** הריני נזיר כשמשון לאחר עשרים יום ומעכשיו נזיר סתם. הכא ודאי לא אפשר לאתשולי אנזירות שמשון שיחול עליו אחר [עשרים] הילכך לא יחול עליו סתם נזירות בהנך עשרים כלל הואיל ולא מצי להשלים בהנך עשרים סתם נזירות דהויין שלשים יום ויהיה מותר ביין ולטמאות למתים בהנך עשרים ואח"כ יתחיל נזירות שמשון [ז] [וילדה] סתם נזירות כיון דלא אפשר להשלימו קפיד אהפסקת נזירותו או דלמא סוף סוף חייל עליה סתם נזירות בתוך עשרים יום ונהי דלא מצי לגלח לסוף עשרה דלאחר עשרים דהא חל נזירות שמשון מ"מ כל דין נזירות שיכול לנהוג ינהוג כגון איסור יין וטומאת מתים [ח] ואחר עשרים יפסיק נזירות זה ויתחיל נזירות שמשון דלא קפיד [ט] אפי' אהפסקת נזירותו אבל לא מצי למיבעי היכא דאמר הריני [י] סתם לאחר [כ'] ומעכשיו נזיר שמשון דודאי חייל עליה לאלתר נזיר שמשון דכיון דמצי לאתשולי אסתם נזירות לאחר עשרים ישאל עליו ולא יהיה הפסק בנזירות שמשון והך בעיא לא מצי בעי בנזיר עולם כגון דאמר הריני נזיר עולם לאחר [עשרים] ומעכשיו נזיר [סתם] דודאי חייל עליה נזיר סתם מהשתא כיון דאפשר איתשיל אנזיר עולם הבא לחול עליו אחר עשרים שישאל עליו וישלים סתם נזירות דדוקא אנזיר שמשון מיבעיא דלא אפשר לאיתשולי עליה וה"נ משמע בפ"ג דמכות (דף כב.) אמתני' דיש חורש תלם אחד דנזיר שמשון לא אפשר לאתשולי נזיר עולם אפשר אתשולי: **אמר** כמשה בז' באדר מהו. דביום הוולדו דהיינו בז' באדר שמחו שמחה גדולה וביום מותו בז' באדר מסתמא רבים נדרו בנדר[9] ורבו נזירים בישראל מחמת צער והוא אמר בסתם אהא היינו כמו שהיה דורו של משה בז' באדר ביום מותו ונזירות קבל עליה או כיום[10] הוולדו קאמר ושמחה קבל עליה וק"ק למ"ד (זבחים דף קיז.) נדרים ונדבות[11] לא קריבין בבמה א"כ אותם שנדרו בנזיר בפטירת משה רבינו הא היו נזירים כל ימיהם ולא יכלו להקריב קרבנות דקרבן נזיר נידר ונידב[12] הוא [(ט)] ולא היה היתר גם בשילה[13] וכן קשה מן נזירות דאבשלום[(י)]: **פשוט** מיהא קמייתא הריני נזיר וכו'. נטמא בימי בנו. אמתני' קאי דתנן מניח את שלו ומונה של בנו לריש לקיש נפקא מינה לענין דאם נטמא בימי בנו אינו סותר את שלו ולר' יוחנן נמי דסותר היינו דוקא כשפוסק מניינו [כ] והניח את שלו ומונה את של בנו ועומד באמצע מניינו או דסותר[14] את של בנו סותר נמי את של מניינו לפי שלא השלים מניינו ואילו היה מונה שני מניינים אחד לו מסויים לעצמו ושוב היה מונה לבנו לעצמו ונטמא בימי בנו לא היה סותר מנין של עצמו [ל] לגמרי עד שלא התחיל מנין של בנו וריש לקיש אמר אינו סותר אלא נזירות של בנו אבל מה שמנה משלו תחילה אינו סותר אבל ברישא דמתני' דקתני הריני נזיר ונזיר כשיהיה לי בן דמונה את שלו ואח"כ את של בנו דאם נטמא בימי בנו ד"ה אינו סותר אלא של בנו דכבר נסתלק לגלח את שלו: **חדא** נזירות אריכתא היא. שהרי אינו מגלח [אלא] לאחר שישלים שלו ושל בנו ובאמצע נזירותו הוא עומד אבל ודאי נטמא בימי השלמה שלו אינו סותר אלא אותו שלו ולא של בנו: ב"ש הג"ה:

נטמא

א) נראה דצ"ל הוי הפסק הלכך לא חייל נזיר עולם וכו' וכ"ה בתוס' ד"ה מי חיילא.

מסורת הש"ס

א) [תוספתא פ"ב], ב) ס"א אינו, ג) ר"ת שנה א', ד) [וע' היטב תוס' זבחים קיז. סד"ה ר' שמעון ותוס' תמורה יד: ד"ה סמי מכאן],

נוסחת הריב"ן

א] דמיין: ב] מונה: ג] נזיר עולם מהו מי אמרינן כיון דלנזירות עולם לית ליה הפסק לא תיחול עליה נזירות מעכשיו כלל עד לאחר כ' דלמני ל' של נזירותו ברישא דאי אמרת דתיחול עליה מעכשיו כי מטו להו לא אפשר ליה בלא הפסקה משום דקאמר ברישא הריני נזיר לאחר כ' ובהפסקה לא אפשר ליה משום דלא מייתרו ליה מההיא תגלחת כדי גידול שער הלכך לא חיילי להו מעכשיו או דלמא לא: ואת"ל כו' והשאר ליתא: ד] או לנזירות: ה] הואיל דבסוף: ו] שמונה: ז] דכיון דאילו מנה את של בנו אינו מגלח:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לא סלקין וכו' אימת אי לאחר עשרין וחמשה ואי לאחר שלשים הילכך האי דהדר ואמר וכו' בן וכיון דאי אפשר וכו' כנזירות אחת דמי אבל הכא דקא נחית וכו' כיון דעשרה יומין כו': (ב) ד"ה ואת"ל היכא דאמר ומעכשיו וכו' לית ליה הפסק ליכא למימר דמונה כ' ואח"כ ל' דהיכא דאמר ומעכשיו: (ג) ד"ה ואת"ל לענין הד"א עם ד"ה כיון וכו' ליחלו להו לכולהו: (ד) ד"ה הכא בנזיר וכו' נזירות סתם הואיל דלסוף עשרים:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אמר כמשה וכו' ולא היה היתר וכו'. ע' מה שתמה בזה בס' בתי כהונה ח"ב בסוף הספר בדרשותיו דף כב ע"ג:

הגהות התוספות

1. צ"ל הוא דיתרין. 2. צ"ל אחר נזירות דלאחר עשרים. 3. צ"ל דבכ'. 4. צ"ל דחזור. 5. צ"ל נזיר עולם. 6. תיבות נזיר עולם נמחק. 7. צ"ל להכי. 8. צ"ל מהשתא ויכול כו'. 9. נדצ"ל בנזיר. 10. בס"א ביום. 11. תיבות נדרים ונדבות נמחק וצ"ל מנחות ונזירות. 12. צ"ל לאו נידר ונידב הוא. 13. צ"ל כי אם בשילה, ותיבת גם היא ט"ס. 14. צ"ל כיון דסותר.

פי' הרא"ש

דוקא ההפסקה גורמת: ה"ג **אמר הריני נזיר לאחר** [כ'] יום ומעכשיו נזיר עולם מי חיילא **עליה או לא.** את"ל הריני נזיר לאחר [כ'] יום ומעכשיו ק' יום חיילי שאני התם דאע"ג דחיילי ק' יום מעכשיו אפשר לו לקיים כל משפט נזיר' שלאחר כ' יום כי אחרי ההשלמה של נזירות ק' יגלח ויביא קרבנותיו של ק' ושל נזיר שלאחר כ'. או לאידך פי' יגלח אחר נזירות שלאחר כ' ויביא קרבן ויגלח שנית אחר השלמת הק' אבל הכא אי חייל נזיר עולם מיד שוב לא יגלח לעולם. ומיירי כגון דאמר ומעכשיו נזיר לעולם דאותו אינו מגלח לעולם. אבל נזיר עולם מיקיל בתער. למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה לעיל בפ"ק. **ואת"ל כיון דאפשר לאתשולי חיילא.** כלומר לא תמנע נזיר לעולם מלחול לאלתר משום בטול נזירות שלאחר כ' דכיון דאפשר לאיתשולי על נזיר שלאחר כ' אמרי' כשאמר ומעכשיו נזיר לעולם היה בדעתו שיחול מיד ועל נזירות שלאחר

פי' הרא"ש (המשך)

כ' ילך אצל חכם ויתיר לו והרי הוא כאילו קיים **אמר** הריני נזיר שמשון לאחר כ' יום ומעכשיו נזיר סתם מהו מי אמרי' יתחיל למנות מעכשיו נזיר סתם ולאחר כ' יפסיק נזירותו ויתחיל נזיר שמשון ולא יגלח לעולם או דלמא כיון דאינו יכול להשלים נזירותו וגם אין שאלה לנזיר שמשון כדאיתא פ' בתרא דמכות לא חיילא עלי' כלל נזיר של ל' יום. וי"מ הריני נזיר לאחר כ' יום ומעכשיו נזיר עולם דדינו דהכביד שערו מיקיל בתער ומביא ג' בהמות מי חיילי. את"ל דבין נזיר מרובה בין נזיר מועטת חיילי. וכי מטו כ' יום מפסיק. שאני התם דלא הוי הפסק כולי האי דדומה הוא לנזיר א' דבני חדא בקתא אינון. אבל הכא אי חייל מהשתא נזיר עולם כיון דנזיר [עולם] אינו כיוצא בו כלל הוי הפסק א): כולי דדומה הוא לנזיר א' הילכך לא חייל נזיר עולם עד אחר שישלים נזירותו שלאחר כ' יום או דלמא אפ"ה חייל מהשתא וכי מטו כ' יום יפסיק וימנה נזירותו ויגלח ויחזיר לנזיר עולם כיון דאפשר לאתשולי' אנזיר דלאחר כ' ולא הוי הפסק כלל. וה"ה דהוי מצי למבעי הריני נזיר עולם לאחר כ' יום ומעכשיו נזיר סתם דמצי נמי לאתשולי אנזיר עולם: **אמר כמשה בז' באדר** מהו. מי אמרינן דהוי קבלת נזירות דמסתמא ביום שנפטר משה רבינו

עין משפט נר מצוה

כו א מיי' פ"ד מהל' נזירות הל' ח וע"ש בכ"מ:
כז ב מיי' שם הל"ט וע"ש:
כח ג מיי' שם הלכה ו ז:
כט ד ה מיי' שם הל"ג:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה אמר הריני כמשה בז' באדר וכו' ושוב לא שתה. מלת שתה נמחק ונ"ב שתו יין כצ"ל וכוונתו כהתוס' ד"ה אמר כמשה א"מ: ב] ד"ה ר' יוחנן וכו' דכיון דאפילו מנה. נמחקו ונ"ב דאילו מניח את שלו וכו' כצ"ל א"מ: ג] תוס' ד"ה מי חיילא וכו' דחזיא. מלת דחזיא נמחק ונ"ב דדמיא כצ"ל א"מ: ד] בא"ד בלי הפסק הלכך אסר. מלת אסר נמחק ונ"ב אמרינן כצ"ל: ה] בא"ד וה"ה דמצי למבעי נ"ב עי' א"מ: ו] בד"ה ואת"ל הכא וכו' חיילא נזיר עולם דמהשתא כצ"ל: ז] ד"ה אמר הריני נזיר כשמשון וכו' ואח"כ יתחיל נזירו' שמשון וילדה. מלת וילדה נמחק ונ"ב מדחל כצ"ל ור"ל דאותן כ' יום יהא מותר ביין וטומאה וגילוח ואחר כ' יתחיל סתם נזירות ל' יום ומדחל הסתם נזירות אח"כ יחול נזירות שמשון וכמ"ש תוס' לעיל ד"ה בעי רבא ובד"ה חדא מגו חדא א"מ: ח] בא"ד ואח"כ יפסיק נזירות זה כצ"ל: ט] בא"ד ויתחיל נזירות שמשון דלא קפיד אפי' אהפסקת. תיבות אפי' אהפסקת נמחקו ונ"ב אגילוח בהפסקת כצ"ל ור"ל דלאחר כ' ימים יקיים סתם נזירות דהיינו עוד י' ימים באיסור יין וטומאה רק שלא יגלח בסוף ואח"כ דהיינו אחר אותן י' ימים יתחיל נזירות שמשון. ואע"ג דאינו יכול לקיים מצות גילוח בסוף נזירות שלו מ"מ אינו קפיד על זה אלא מה שיוכל לקיים מקיים ודו"ק א"מ: י] בא"ד אבל לא מצי למיבעי היכא דאמר הריני נזיר סתם כצ"ל: כ] ד"ה פשוט מיהא קמייתא וכו' כשפוסק מניינו והניח תי' והניח נמחק ונ"ב ומניח כצ"ל: ל] בא"ד לא היה סותר מנין של עצמו שהרי השלים מנין של עצמו לגמרי כצ"ל א"מ:

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות